Egy lépcsőfok a létrán – a klimax

A fogamzó-képesség elvesztése a változókorban

A klimax első napja nem jelenti az öregség kezdetét, ahogy a gyermekvállalás képességének a megszűnése sem egyenlő a nőiesség elhalványulásával. Sok nő nagyon nehezen éli meg, hogy vége a gyermekvállalás időszakának, azonban tudomásul kell venni, hogy a változókor beköszöntével már a szervezet nem alkalmas a teherbeesésre.

A "klimaktérium" görög eredetű szó, s azt jelenti, hogy "egy lépcsőfok a létrán", vagyis a nő életének egy új szakasza. Az utolsó vérzés előtti és utáni éveket szokták klimaxnak (vagy klimaktériumnak) nevezni, míg a menopauza az utolsó vérzés időpontját jelöli. A legtöbb nő számára a klimax és a menopauza ugyanazon fogalmat jelenti, vagyis a változás korát. A menopauzával járó kellemetlen tünetek ellen sokat tehetünk, ha szemérmesség nélkül beszélünk arról, hogy mi nők egy új életszakasz mindennapjait éljük át.

Erzsébetnek egy gyermeke van, komplikációmentesen szült, más műtétje, komolyabb betegsége nem volt. Éveken át szedett kombinált hormonális fogamzásgátló tablettát, 3 éve azonban abbahagyta. Miután gyermeke apjától elvált, nemrégiben újra férjhez ment és kíváncsi volt rá, hogy vajon az ő korában (Erzsébet 43 éves) vállalhat-e még gyermeket. A menopauza szakambulancián kért tanácsot. A szakemberektől azt a tájékoztatást kapta, hogy elvileg nincs akadálya a terhesség kiviselésének és a szülésnek 40 éves kor felett sem. Néhány probléma ugyan adódhat, Erzsébet ezekről is pontos tájékoztatást kapott – mondta a Magyar Menopausa Társaság elnöke.

Érett tüsző kialakulása a kor előrehaladtával egyre ritkább. 40 éves kor felett a tüszőérés nélküli ciklusok gyakorisága kb. 10%, 45 éves kor felett már közel 80%. Miközben férfiakban az utódnemzés képessége gyakorlatilag az élet végéig fennáll, nőkben a 40. életév után a terhesség bekövetkeztének esélye lényegesen csökken, az 50. év után ritkaság, és egy évvel az utolsó menstruáció (a menopauza) után néhány nagyon ritka kivételtől eltekintve gyakorlatilag kizárt. A fogamzó-képesség korral fokozódó csökkenése a női szervezetben lejátszódó komplex folyamatok eredője, aminek legfontosabb következménye a tüszők fejlődésének és a petesejt kilökődésének, az ovulációnak az elmaradása - tette hozzá az elnök. Ez sem egyik pillanatról a másikra következik be: a peteérés nélküli ciklusok ugyan egyre gyakoribbá válnak, de az

ovuláció egy-egy ciklusban visszatérhet. Azt, hogy ez melyik ciklusban következik be, nem lehet előre megmondani, és mivel egy ovuláció bekövetkeztekor terhesség elvben lehetséges – a teherbeesés esélyének lényeges csökkenése ellenére is – fogamzásgátlás a menopauza előtti időszakban is és utána még egy évig általában szükséges.

Alakulhat úgy egy nő élete, hogy 40 éves kora után szülni szeretne. A 40. év feletti életkor önmagában nem lehet akadálya egy kívánt terhesség kiviselésének, de a korral járó veszélyekre (asszisztált reprodukciós technikák gyakoribb szükségessége, gyakoribb genetikai károsodások és fejlődési rendellenességek a magzatban, a terhesség és szülés alatti gyakoribb komplikációk, stb.) orvosi kötelesség felhívni a leendő kismama figyelmét - mondta az elnök.

A Magyar Menopausa Társaság, a Menopauza Ambulanciák

Az orvostudománynak azt az ágát, amelyik a nők változókori problémáival, az ösztrogén-hiány okozta tünetekkel és betegségekkel foglalkozik, menopauzális orvoslásnak nevezik. Magyarországon 1995 óta képviseli tudományos társaság ezt területet.